

EL FONS SENSE FONS

Ressuscitarà el “fondillo” ?

CARLES JOSÉ I SOLSONA / JULIOL 2020

L'estat de dret es refereix al “principi de governament segons el qual totes les persones, institucions i entitats, públiques i privades, inclòs el mateix Estat, estan sotmeses a unes lleis públicament promulgades, fetes complir amb equitat i aplicades amb independència, i que són conseqüents amb les normes i principis internacionals sobre drets humans” [1]. El respecte a la normativa vigent i la seva observança són fonamentals en una societat democràtica i ningú no està exempt del seu ple acompliment. A Espanya, la Constitució [2] estableix amb tota claredat en el seu article 9.1 que “Els ciutadans i els poders públics resten subjectes a la Constitució i a la resta de l'ordenament jurídic”. Aquest acatament, que és independent del grau de coneixement de les disposicions en actiu [3], ha de ser particularment curós per part dels poders públics, puix que han d'erigir-se en exemple per a la ciutadania, tot demostrant que no hi ha excepcions que situïn algú per sobre de la llei.

Dins dels poders públics, l'obligació ha de ser rigorosament complerta pels partits polítics que tenen representació parlamentària, puix que, ben lluny de poder al·legar inútilment el desconeixement de la normativa vulnerada, han estat part integrant de la gestació de la disposició. Tant se val que el partit l'hagi recolzada (en aquest cas l'incompliment seria tan grotesc com vergonyant) com si, en el curs de la seva elaboració, s'oposà a la totalitat de la norma o bé presentà esmenes, posteriorment refusades, a alguna part del seu articulat. Tan bon punt la normativa hagi estat aprovada i sigui efectiva la seva entrada en vigor, tothom queda sotmès a l'imperi del seu redactat. No ha estat pas així, però, amb la llei que ha motivat aquest article, respecte a la qual un partit polític, que té la barra i el cinisme de sovintejar els seus alligaments als altres tocant al deure de satisfer l'ordenament jurídic, ha incomplet reiteradament una de les seves exigències. Una situació —no pas episòdica, car ja fa nou anys que es perllonga, amb notable perjudici de tercers— que tot seguit es procedeix a explicar.

La *Llei 55/2007, de 28 de desembre, del cinema* [4], en la seva exposició de motius, manifestà la seva volença de parar atenció a la realitat socioeconòmica en la qual es desenvolupa la indústria cinematogràfica i audiovisual, tot tenint ben present la dimensió pluricultural i plurilingüe de l'Estat. Un reflex d'aquesta voluntat es trobà, dins del tercer capítol de la disposició, en el redactat de l'article 36, que duu com a títol “Foment de la cinematografia i l'audiovisual en llengües cooficials diferents al castellà”:

“Sense perjudici del que disposa l'article 19.3 [5], i amb la finalitat d'atendre el foment i la protecció de l'ús de les llengües cooficials diferents a la castellana en la cinematografia i l'audiovisual, promovent la pluralitat cultural d'Espanya i la igualtat d'oportunitats de les llengües pròpies de cada territori en matèria d'expressió i difusió audiovisual, s'estableix un fons d'ajudes o crèdits específics que s'han de transferir

en la seva integritat als organismes competents de les comunitats autònomes, que els han de gestionar d'acord amb les seves competències.

Aquesta aportació de l'Estat, basada en el principi de coresponsabilitat, es dota anualment en els pressupostos generals de l'Estat i es destina al foment de la producció, distribució, exhibició i promoció de la indústria cinematogràfica i audiovisual en les llengües esmentades”.

La *Llei 55/2007*, a la seva disposició addicional sisena (anomenada” Convenis per al foment de la cinematografia i l'audiovisual en llengües cooficials diferents al castellà”) explicà el mecanisme de càlcul que determinaria la dotació corresponent a cada comunitat autònoma que fos beneficiària d'aquest específic fons d'ajudes:

“El Ministeri de Cultura, mitjançant un conveni, ha de concretar els crèdits que preveu l'article 36 d'aquesta Llei, de forma que la dotació que rebí cada comunitat autònoma amb llengua cooficial sigui anualment equivalent a la suma d'aportacions que l'esmentada comunitat hagi destinat en l'exercici anterior per al suport i el foment de la producció, distribució, exhibició i promoció de l'audiovisual en llengua cooficial diferent al castellà.

La dotació que rebí cada comunitat autònoma no ha de ser superior al 50 per 100 del total de les ajudes que les empreses audiovisuals residents en l'esmentada comunitat hagin rebut de l'Institut de la Cinematografia i de les Arts Audiovisuals en l'exercici anterior”.

Aquestes disposicions —introduïdes arran de la retirada de les esmenes a la totalitat de la llei per part de tres grups parlamentaris del Congrés de Diputats [6]— no trigaren gens a ser traslladades als Pressupostos Generals de l'Estat de l'exercici 2008. Dins del seu capítol de despeses, fou incorporada l'alta del concepte 450: “Para el establecimiento de ayudas o créditos a transferir mediante Convenios a los Organismos competentes de las Comunidades Autónomas, con lengua propia distinta del castellano, a fin de fomentar la producción, distribución y promoción de la industria cinematográfica y audiovisual en las lenguas cooficiales” [7]. La consulta dels pressupostos d'aquell any i dels seus successors [8] ens ha permès de reconstruir la sèrie estadística de les dotacions que foren encarrerades a aquests fons d'ajuts autonòmics que col·loquialment es coneix en el sector com a “fondillo”.

Quan volem passar del coneixement de les xifres assignades cada exercici econòmic mitjançant el pertinent epígraf pressupostari a l'obtenció de les quantitats realment adreçades a les comunitats autònomes per aquest concepte, ve a tomb el recurs a les publicacions que el *Boletín Oficial del Estado* efectua dels comptes anuals de l'ICAA (Instituto de la Cinematografía y de las Artes) [9]. Cal recordar aquí que el repartiment del fons de foment de la cinematografia en llengües cooficials es realitza mitjançant la signatura de sengles convenis bilaterals entre l'ICAA i els organismes competents de les comunitats autònomes beneficiàries [10]. En una taula estadística (quadre 1) han estat recollides tant les magnituds dineràries que foren pressupostades per al fons com les quantitats que finalment es

distribuïren, flanquejades per les dates de signatura dels diferents convenis bilaterals i pels dies de la seva publicació en el BOE.

QUADRE 1						
DOTACIÓ DEL "FONDILLO" : QUANTITATS PRESSUPOSTADES I INVERTIDES (en euros) [2008-2012]						
Any	P. G. E. "Fondillo" ICAA	Comptes anuals de l'ICAA	Pressupost total ICAA	% "Fondillo" / Total ICAA	Data de la signatura del conveni amb ICAA	Data de la publicació en el BOE
2008	2.500.000	2.500.000	108.140.130	2,31	12/11/2008	20/01/2009
2009	10.500.000	10.693.599	124.228.290	8,45	17/07/2009 (1)	14/10/2009 (2)
2010	10.500.000	10.500.000	123.166.120	8,53	31/08/2010 (3)	03/11/2010 (4)
2011	9.166.700	9.166.700	113.481.090	8,08	23/05/2011 (5)	11/07/2011 (6)
2012	1.000.000		71.113.710	1,41		
Total	33.666.700	32.860.299	540.129.340			
Pro-memòria						
2009 - 2011	30.166.700	30.360.299	360.875.500	8,36		

(1) Els convenis amb Catalunya i amb Euskadi foren signats el dia 28/08/2009.

(2) Les resolucions sobre Navarra i el País Valencià es publicaren en el butlletí de l'endemà, 15/10/2009.

(3) El conveni amb Euskadi fou signat el dia 30/09/2010 i els convenis amb les Illes Balears i amb el País Valencià es firmaren el dia 31/10/2010.

(4) Les resolucions sobre Euskadi i les Illes Balears es publicaren en el butlletí de l'endemà, 04/11/2010.

(5) La signatura del conveni amb Euskadi s'efectuà el dia 19/07/2011.

(6) Les resolucions sobre Catalunya i Galícia es publicaren en el butlletí del dia 22/07/2011. El dia 11/08/2011 aparegué la resolució relativa a les Illes Balears, mentre que la disposició sobre el conveni amb Euskadi no veié la llum fins al dia 09/11/2011.

Font : Elaboració pròpia amb dades dels Pressupostos Generals de l'Estat i dels comptes anuals de l'ICAA (Instituto de la Cinematografía y de las Artes Audiovisuales).

En examinar el quadre, ultra el fet que pel 2009 la quantia finalment repartida superà en un 1,84% la seva dotació pressupostària, hi ha dues qüestions remarcables i que corresponen, respectivament, als exercicis d'obertura i de cloenda del quinquenni que hi és albergat. Tocant a l'any de partença, pot sorprendre que, després que els mitjans de comunicació de l'època indiquessin que la dotació del Fons Cinematogràfic Autònom podria arribar fins als onze milions d'euros, aquesta partida realitzés la seva primera aparició pública proveïda només amb dos milions i mig d'euros. L'esbalaïment, però, s'esvania tan bon punt es recordava que la *Llei 55/2007*, en la seva disposició final cinquena [11], establí que el seu article 36 no tindria vigència fins a l'adveniment de l'any 2009, mentre que la resta d'articles entrà en funcionament el penúltim jorn del 2007. Per tant, la dotació de 2008 no emanà d'una exigència legal, sinó que fou un tast voluntari del mecanisme que seria oficialment activat un any més tard.

Pel 2012 (i n'examinarem els motius més endavant) la dotació del fons patí un escurçament descomunal, car la tisorada eliminà les nou desenes parts de la dimensió mitjana exhibida en el trienni precedent. Per si de cas l'escarn resultava insuficient, el ludibri s'arrodoní deixant sense repartir el milió d'euros que havia sobreviscut al tall infligit per la godalla exterminadora. I si, tot i així, la burla encara es judicava

escassa, d'aleshores ençà el "fondillo" no ha tornat a aparèixer en els Pressupostos Generals de l'Estat. En aquesta dilatada absència és on arrela el títol d'aquest treball. La polisèmia del mot "fons" no l'ha de fer entendre en aquesta avinentesa com un contenidor desfonat en mancar-li la part inferior ni com un dipòsit d'infinita profunditat. Ens trobem aquí, des de fa tres triennis, amb un epígraf privat de dotació, amb una partida sense ni cinc de calaix, amb un fons sense cabals. Un fons sense fons.

Abans de l'endinsament en les causes d'aquesta radical sequera i en l'examen de l'estat de la qüestió, caldrà concloure l'anàlisi de la situació del Fons Cinematogràfic Autonòmic en els seus escassos anys de vida. Amb aquesta finalitat, gràcies als convenis anuals entre l'ICAA i els organismes competents de les comunitats autònomes que accediren a les dotacions, ha estat possible de reconstruir la divisió del fons per territoris; en el quadrienni 2008-2011 foren sis (Catalunya, Euskadi, Galícia, Illes Balears, Navarra i País Valencià), per bé que Navarra no signà conveni en el 2008. Les diferents quanties anuals (quadre 2) revelen que, en conjunt, la meitat del "fondillo" s'adreçà a Catalunya, una cinquena part viatjà a Galícia, entre la setena i la sisena part pertocà al País Valencià, Euskadi en rebé una dècima part i la petita quota residual es fragmentà entre les dues altres comunitats autònomes.

QUADRE 2							
REPARTIMENT DEL "FONDILLO" PER COMUNITATS AUTÒNOMES BENEFICIÀRIES (en euros) [2008-2011]							
Any	Catalunya	Euskadi	Galícia	Illes Balears	Navarra	País Valencià	Total
2008	1.524.750	126.000	652.500	29.750		167.000	2.500.000
2009	6.696.804	738.420	2.019.687	17.812	100.000	1.120.876	10.693.599
2010	4.587.751,31	1.365.000	2.826.865,69	12.000	143.652	1.564.731	10.500.000
2011	4.707.100	1.116.504	1.193.504	157.500	69.835	1.922.257	9.166.700
Total	17.516.405,31	3.345.924	6.692.556,69	217.062	313.487	4.774.864	32.860.299
2009 - 2011	15.991.655,31	3.219.924	6.040.056,69	187.312	313.487	4.607.864	30.360.299
DISTRIBUCIÓ PERCENTUAL DEL "FONDILLO" PER COMUNITATS AUTÒNOMES BENEFICIÀRIES [2008-2011]							
Any	Catalunya	Euskadi	Galícia	Illes Balears	Navarra	País Valencià	Total
2008	60,99	5,04	26,10	1,19		6,68	100,00
2009	62,62	6,91	18,89	0,17	0,94	10,47	100,00
2010	43,69	13,00	26,92	0,11	1,37	14,91	100,00
2011	51,35	12,18	13,02	1,72	0,76	20,97	100,00
Total	53,31	10,18	20,37	0,66	0,95	14,53	100,00
2009 - 2011	52,67	10,61	19,89	0,62	1,03	15,18	100,00

Font : Elaboració pròpia amb dades dels Pressupostos Generals de l'Estat, dels comptes anuals de l'ICAA (Instituto de la Cinematografía y de las Artes Audiovisuales) i de les resolucions anuals de l'ICAA sobre l'aplicació del fons de foment a la cinematografia i a l'audiovisual en llengües cooficials.

Tocant a la magnitud global del fons, tal com es pot comprovar en el primer quadre, la proporció que en el trienni central de la sèrie el Fons Cinematogràfic Autonòmic suposà sobre el pressupost total de l'ICAA es mogué entre el 8% i el 8,50%, això fa la dotzena part del conjunt. Si la comparança s'efectua amb la magnitud del Fons de Protecció a la Cinematografia, la parcel·la que en representà fou aleshores de l'ordre del 12% (a tall d'exactitud, en aquell tercet d'exercicis oscil·là entre l'11,75% i l'11,94%), Val a indicar que en els quadres, a banda d'oferir-hi l'addició de les dades corresponents a tots els anys que la taula subministra, s'inclou també la xifra conjunta del període 2009-2011, car correspon estrictament a la vida activa oficial del fons.

En retornar a l'any 2012 i a l'absoluta vacuïtat del Fons Cinematogràfic Autonòmic que inaugurarà aquell exercici, pagarà la pena d'examinar les circumstàncies que envoltaren i propiciaren la seva execució inclement. Les eleccions generals celebrades a Espanya el dia 20 de novembre de 2011 tingueren com a resultat la victòria del PP (Partido Popular), presidit per Mariano Rajoy Brey, que obtingué majoria absoluta tant en el Congrés com en el Senat. La desena legislatura nasqué dins de la recessió econòmica que havia esclatat l'any 2008 i s'inicià amb una furient política de retallades orientades a reduir el dèficit públic. Educació i sanitat foren les víctimes més vistents de les escapçades, però l'àmbit de la cultura tampoc s'escapolí a la trinxadissa, puix que el seu grau de reducció superà la mitjana dels Pressupostos Generals de l'Estat. Dins seu, l'ICAA rebé una mossegada encara més dolorosa, que, al seu torn, fou ultrapassada en intensitat per l'escurçada del Fons de Protecció a la Cinematografia. En el cas del "fondillo", la queixalada l'engolí completament (a desgrat de la seva tímida aparició en el pressupost de 2012) i, fins a l'hora d'escriure els presents paràgrafs, ha romàs forallançat de les assignacions pressupostàries [12].

A l'inhòspit clima exterior dominat per la crisi econòmica, que no era pas l'ambient més idoni per al desenvolupament del "fondillo", s'afegiren elements de caire intern que no ajudaren gens a millorar la situació. Durant tot el procés de debat parlamentari del projecte de llei del cinema, el Partido Popular (que donà suport al text) féu una claríssima excepció tocant a l'article 36, que combaté amb incansable bescantament des del moment en què es comunicà la seva incorporació al text normatiu fins al dia de l'aprovació definitiva de la llei, mitjançant Beatriz Rodríguez-Salmones Cabeza [13], portaveu del grup parlamentari del partit a la Comissió de Cultura del Congrés dels Diputats. Per acabar-ho d'adobar, el nomenament de l'entusiasta espanyolitzador José Ignacio Wert Ortega com a ministre d'Educació, Cultura i Esport del primer govern de Mariano Rajoy tampoc contribuí a la millorança de la situació. Cal tenir present que —malgrat que l'avantprojecte de Pressupostos Generals de l'Estat és elaborat des del Ministeri d'Hisenda, elevat al Govern i remès a les Corts Generals per al seu debat, modificació i aprovació o refús— el tret de sortida correspon als ministeris i a d'altres òrgans de l'Estat [14]. Per tant, en la mesura en què, des del punt de partença, es presentin, argumentin i defensin les diferents partides, augmentaran les seves possibilitats de mantenir-se en el text finalment aprovat. Per contra, si el ministeri fa una escassa o nul·la dotació d'una partida del propi pressupost o d'aquell corresponent a un dels seus organismes autònoms (com en el cas de Cultura i de l'ICAA), difícilment se'n veurà el reviscolament en el text definitiu.

En el transcurs de les sessions parlamentàries derivades de l'elaboració dels pressupostos de 2012 i mantingudes entre els mesos d'abril i de juny d'aquell exercici ja traspuà la preocupació pel futur

del Fons Cinematogràfic Autonòmic. Ben al principi dels debats, en l'avinentsa de la compareixença del secretari d'Estat de Cultura a l'hemicicle de la Cambra Baixa, el diputat Joan Tardà i Coma, d'ERC (Esquerra Republicana de Catalunya) i portaveu del grup parlamentari mixt, expressà la seva inquietud tocant al "fondillo". En la seva contestació, el senyor secretari informà que la dotació d'aquesta partida s'havia empetitit fins al milió d'euros (una quantia que, a l'hora de la veritat, mai no fou repartida) i tingué el desvergonyiment d'afegir que les llengües cooficials tenien oberta la via global del Fons de Protecció a la Cinematografia [15]. José María Lassalle Ruiz era perfectament sabedor que les aplicacions d'aquest fons obeeixen criteris industrials o de qualitat del projecte, però que no estan bàsicament vinculades a l'afany d'afavorir la pluralitat lingüística [16].

Amb la publicació de la Llei de Pressupostos Generals de l'Estat per a l'any 2012 [17], el "fondillo" topà amb un nou factor de potencial limitació. La disposició final novena d'aquell text normatiu introduí la mateixa modificació tant a l'article 36 com a la disposició adicional sisena de la *Llei 55/2007*. En el primer cas la variació afectà el segon paràgraf de l'article que quedà estipulat així:

"Aquesta aportació de l'Estat, basada en el principi de coresponsabilitat, es dota dins dels límits pressupostaris aprovats en cada exercici i es destina al foment de la producció, distribució, exhibició i promoció de la indústria cinematogràfica i audiovisual en les llengües esmentades".

Quant a la disposició adicional sisena, experimentà un canvi en el mateix sentit dins del seu primer paràgraf, del qual tot seguit es reproduïx el redactat actualment en vigor:

"El Ministeri de Cultura, mitjançant un conveni, ha de concretar, dins de les disponibilitats pressupostàries anuals, els crèdits que preveu l'article 36 d'aquesta Llei, de forma que la dotació que rebí cada comunitat autònoma amb llengua cooficial sigui anualment equivalent a la suma d'aportacions que la comunitat esmentada hagi destinat en l'exercici anterior per al suport i el foment de la producció, la distribució, l'exhibició i la promoció de l'audiovisual en llengua cooficial diferent del castellà".

Tal com revelen ambdós fragments de la Llei, les modificacions incorporades (que han estat subratllades en les seves precedents citacions) estableixen un topall connectat a les disponibilitats aprovades en el pressupost de l'any. Segons que amb encert observava l'analista de les indústries cinematogràfica i televisiva Daniel Condeminas i Tejel [18], aquests canvis només havien aigualit un xic la Llei. A hores d'ara, en contemplar aquestes modificacions a la llum del coneixement de la situació del "fondillo" durant un bon grapat d'anys, val a concloure que no calia haver-se escarrassat tant a impedir la superació pressupostària del fons si la idea era transgredir la Llei any rere any en foragitar-lo dels pressupostos públics. D'altra banda continua semblant incongruent el segon paràgraf de la disposició adicional segona (que no patí alteració respecte al seu redactat de naixença), car condiona l'ajut lingüístic d'una entitat a les subvencions industrials d'una altra, amb l'agreujant que els dos blocs de títols no són necessàriament coincidents. Si un any l'ICEC fes una ingent inversió en el foment de la indústria cinematogràfica i audiovisual en català i en l'exercici antecessor l'ICAA només hagués dedicat a les nostres produccions un escarransit bocí del Fons de Protecció a la Cinematografia, resultaria que els diners que Catalunya rebria del "fondillo" serien irrisoris. No era pas aquest l'esperit de la *Llei 55/2007* quant al foment de les llengües cooficials.

De la mateixa manera que les esmenes presentades als pressupostos de 2012 a les dues cambres de les Corts Generals [19] foren esclafades per la piconadora legislativa del Partido Popular, tampoc prosperaren ni les intervencions que reivindicaren la reactivació del Fons Cinematogràfic Autòmic ni aquelles proposicions no de llei que perseguiren la seva recuperació. Com a conseqüència ha estat reiteradament vulnerada l'obligació de dotar el "fondillo", tot menystenint així el preàmbul de la Constitució que proclama la protecció de tots els espanyols i dels pobles d'Espanya en l'exercici dels drets humans, les seves cultures i tradicions, llengües i institucions. Un principi que es traslladà a l'article 3.3 de la Carta Magna, tot establint que "La riquesa de les diferents modalitats lingüístiques d'Espanya és un patrimoni cultural que serà objecte d'especial respecte i protecció". Per dissort, tal com hem pogut anar comprovant amb el pas dels anys, hi ha articles de la Constitució que a la pràctica sembla que són més obligatoris que no pas d'altres.

Enfront el caràcter general de l'article 3.3 de la norma màxima, l'article 36 de la *Llei 55/2007* havia establert de manera inconcussa una exigència d'acompliment ben concreta. El curs dels esdeveniments des de l'any 2012 ençà ens ha fet assistir a l'impertorbable desacatament de la llei [20] per part de parlamentaris que després reclamen a tothom l'obediència a la normativa vigent. Durant nou anys consecutius hem viscut una deplorable situació que el diputat Joseba Andoni Agirretxea Urresti, d'EAJ-PNV (Euzko Alderdi Jeltzalea-Partido Nacionalista Vasco), qualificà com a frau de llei [21]. Contra aquest estat de la qüestió s'han manifestat diverses intervencions i propostes parlamentàries de recuperació del "fondillo" (sobretot des de partits catalans o bascos) durant sessions celebrades en el Congrés o en el Senat [22]. Si de l'àmbit de la política ens traslладem al sector audiovisual, els clams públics a favor del retorn a la vida del Fons Cinematogràfic Autòmic han estat tan escassos com vehements. En ressurtien els enardits discursos de Maria Lluïsa "Isona" Passola Vidal [23] a les dues darreres cerimònies de lliurament dels Premis Gaudí i els lúcids articles de Daniel Condeminas sobre aquest afer [24].

Per contra, enfront aquestes enfervorides defenses, no sorprèn gens ni mica el quietisme exhibit per les entitats catalanes de representació del sector. Ja resultà significativa la seva passivitat respecte a les incorrectes i econòmicament lesives verificacions del CAC (Consell de l'Audiovisual de Catalunya) respecte a l'obligació de finançament anticipat de produccions audiovisuals per part de la CCMA (Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuais). En aquella avinentesa PROA (Productors Audiovisuais Federats) trigà més de nou anys a presentar recurs de reposició contra un criteri que, en el conjunt d'aquests exercicis, impedí l'arribada a la indústria catalana de producció audiovisual d'una inversió propera als cent milions d'euros. Tot i ser una actuació summament tardana, almenys superà el porfidiós absentisme de PAC (Productors Audiovisuais de Catalunya), que a hores d'ara segueix somorgollant-se en el mutisme i en la inacció tocant a aquest assumpte. Nou anys aconsegueix també el "fondillo" amb la seva enteranyinada bossa a l'espera de ser emplenada, mentre que ambdues entitats, amb indolent gansoneria, continuen sense activar cap mena de campanya de denúncia ni organitzar algun acte reivindicatiu contra aquesta flagrant i reiterada violació de la llei [25]. Ningú no podrà acusar les juntes directives de les patronals catalanes del sector de la producció audiovisual d'actuar amb irreflexiva imprudència i amb eixelebrada precipitació a l'hora de decidir si s'embranquen a defensar amb energia aquells drets de les seves empreses associades que han estat trepitjats sense treva.

Atesa aquesta situació, la incògnita rau ara en el futur i en la posició que adoptarà al Govern respecte a aquest assumpte en els pressupostos públics de 2021. Per tal d'esbargir els dubtes sobre la qüestió el dia 17 de febrer de 2020 el diputat Jon Iñarritu García, d'Euskal Herria Bildu, adreçà una pregunta al Govern que contenia dues interrogacions [26]. La primera s'interessava per la dotació anual del Fons Cinematogràfic Autòmic des de 2007 fins al 2019, mentre que la segona volia saber si el Govern tornarà a dotar el "fondillo" en el 2020, en compliment d'allò que estableix la *Llei 55/2007*. Curiosament el congressista només rebé satisfacció a la primera demanda mitjançant la sèrie numèrica de dotacions pressupostàries corresponents al quinquenni 2008-2012 i la indicació que des d'aleshores el fons no havia tornat a ser alimentat amb diners [27]. Com que la segona petició havia romàs desatesa, el diputat biscaí insistí mitjançant la formulació d'una altra pregunta [28] i aquesta vegada obtingué una resposta [29] tot comunicant-li que el Govern té la intenció de tornar a dotar el "fondillo". Hauria estat preferible la inclusió a la frase d'un imperatiu "dotarà" que no pas l'expressió d'una declaració d'intencions, però val a esperar que, a l'hora de la veritat, els socialistes siguin respectuosos amb la llei i que s'ajustin al seu mandat, a diferència de la lamentable conducta del Partido Popular.

A l'espera de la dotació del Fons Cinematogràfic Autòmic, la pregunta següent que sorgeix fa referència a quina ha de ser la seva magnitud. Atesa la constància que, durant els seus tres anys de vida, mostrà la proporció del Fons Cinematogràfic Audiovisual en relació al Fons de Protecció a la Cinematografia i que pràcticament en suposà el 12%, semblaria raonable l'adopció d'aquest criteri a l'hora d'emplenar el "fondillo". No és pas aquesta una iniciativa de qui signa aquestes ratlles (per bé que la comparteix plenament), sinó que la proposta ja fou formulada fa un sexenni per Aitor Esteban Bravo, portaveu del grup parlamentari EAJ-PNV [30]. Tocant a aquesta opció de càlcul, no pot deixar de consignar-se, atesa la seva rellevància, el fet que Miguel Ángel Heredia Díaz, en la seva qualitat de portaveu del grup parlamentari dels socialistes, dins de l'esmena [31] que presentà a la proposició basca recolzà aquest sistema de càlcul. És significatiu perquè, si no s'esvaneixen les bones intencions que el PSOE ha declarat no fa gaire, procedirà a dotar el "fondillo" de 2021 i, a l'hora d'establir-ne la dimensió, caldrà recordar-li que ja fa un lustre que és pronunciat quant al mètode de càlcul.

Si mirem enrere i apliquem un 12% a la corrua de volums monetaris del Fons de Protecció a la Cinematografia en els anys en què el "fondillo" no fou nodrit, obtindrem una xifra de 60 milions d'euros dels quals, en el supòsit de manteniment de la quota aconseguida en el conjunt 2009-2011, la meitat pertocaria a Catalunya. En els mesos a venir les dues patronals catalanes haurien de vigilar els moviments que es puguin detectar en el sepulcre del "fondillo" i d'estar amatents a la seva anunciada resurrecció, tot exigint-la si en el procés d'elaboració dels pressupostos públics de 2021 es perceben símptomes que la reviscolança no es produirà. I en el cas que s'esdevingui, caldrà estar a l'aguait de la suma que s'adjudiqui al fons, per tal de no topar amb la sorpresa d'una quantia esquifida com aquella que li fou assignada i després no distribuïda a l'exercici de 2012. Les patronals tenen la paraula. I tenen també l'acció. Però, si els sembla una tasca excessiva o bé judiquen que el seu sector ja gaudeix d'un finançament prou balder, sempre poden perseverar, mentre la indústria va rebent repetides bastonades, en la plàcida quietud i en el mesell silenci.

Notes

[1] La definició ha estat pouada de la pàgina 4 de l'informe presentat al Consell de Seguretat de l'ONU (Organització de les Nacions Unides), el dia 23 d'agost de 2004, pel seu Secretari General, que aleshores era el ghanès Kofi Atta Annan, premi Nobel de la pau. El document *The rule of law and transitional justice in conflict and post-conflict societies* és a l'abast a <https://undocs.org/en/S/2004/616>. El text disposa de traducció al castellà, *El estado de derecho y la justicia de transición en las sociedades que sufren o han sufrido conflictos*, que pot obtenir-se a <https://undocs.org/es/S/2004/616>.

[2] La *Constitució espanyola* s'aprovà el dia 6 de desembre de 1978 mitjançant referèndum. Fou sancionada pel rei davant les Corts el posterior dia 27 i es publicà en el BOE (*Boletín Oficial del Estado*) d'un parell de jorns després. El document original es localitza a <https://www.boe.es/boe/dias/1978/12/29/pdfs/A29313-29424.pdf>. La versió actualitzada del seu text consolidat és a l'abast a <https://www.boe.es/buscar/pdf/1978/BOE-A-1978-31229-consolidado.pdf>. L'última modificació s'hi efectuà el dia 27 de setembre de 2011. Quant al text consolidat en català, pot ser aconseguit a l'adreça http://politiquestdigitals.gencat.cat/web/.content/eleccions/parlament_de_catalunya/any2003/articles/constitucio.pdf.

[3] La màxima llatina "*ignorantia iuris non excusat*" fou traslladada en traducció directa a l'article 6.1 del Codi Civil espanyol, on s'estipula que "La ignorància de les lleis no excusa del seu acompliment". El *Reial Decret de 24 de juliol de 1889 pel qual es publica el Codi Civil*, en el seu text consolidat, és a l'abast a <http://www.boe.es/buscar/pdf/1889/BOE-A-1889-4763-consolidado.pdf>. L'última modificació s'hi efectuà el 4 d'agost de 2018.

[4] A <https://www.boe.es/boe/dias/2007/12/29/pdfs/A53686-53701.pdf> resulta accessible aquesta llei publicada en el *Boletín Oficial del Estado* del dia 29 de desembre de 2007. La transcripció d'aquesta normativa al català pot ser aconseguida a l'adreça https://www.boe.es/boe_catalan/dias/2007/12/31/pdfs/A05582-05597.pdf.

[5] L'article 19.3 de la *Llei 55/2007* dicta que "En els pressupostos generals de l'Estat s'ha de dotar anualment un Fons de protecció a la cinematografia i a l'audiovisual, la gestió del qual l'ha de dur l'Institut de la Cinematografia i de les Arts Audiovisuales, per atendre, sense perjudici de l'existència d'altres dotacions específiques, les ajudes que preveu aquesta llei".

[6] A http://www.congreso.es/public_oficiales/L8/CONG/DS/PL/PL_290.PDF es pot consultar el transcurs de la sessió de debat de la totalitat d'iniciatives legislatives referent a la Llei del Cinema, amb presència del socialista César Antonio Molina Sánchez, ministre de Cultura. Es tracta del *Diario de Sesiones del Congreso de Diputados. Pleno y Diputación Permanente*, nº 290 (4 d'octubre de 2007, pàgines 14.286 a 14.293). En el transcurs d'aquella sessió CiU (Convergència i Unió), IU-ICV (Izquierda Unida-Iniciativa per Catalunya Verds) i ERC (Esquerra Republicana de Catalunya) retiraren les seves esmenes a la totalitat de la llei. Jordi Vilajoana Rovira, de CiU, en la seva intervenció explicà que "Hay un compromiso, que se nos ha confirmado hoy por la consellería y los diputados portavoces del Grupo Socialista, en el cual se dice que hay un conjunto de enmiendas que propone el Grupo Socialista que van a enmendar estos elementos en donde hay invasión de competencias. Y hoy a las 12:35 horas, sobre un elemento clave que era el fondo de protección, se ha acordado generar un segundo fondo que va a estar dotado con dinero de la Generalitat y dinero del ministerio y que va a permitir hacer un fondo específico al cine que se produce en este país en lenguas distintas al castellano. Nos parece una buena solución y la compartimos" (pàgina 14.288). Pel seu costat, Joan Tardà i Coma, d'ERC, anuncià que "hemos retirado la enmienda a la totalidad porque, al final, ha habido entendimiento. Creemos que hemos encontrado fórmulas para materializar lo que dicen el Estatuto de Autonomía de Cataluña y el de Andalucía de manera muy clara —otros no tanto, pero también habrá que encajarlo— sobre cómo territorializar la acción de fomento de la Administración General del Estado. Hemos buscado una fórmula que, a nuestro entender, es idónea y que además a los catalanes nos enorgullece porque, la verdad sea dicha, este fondo estará destinado a la producción cinematográfica y audiovisual en versión original, gallega, catalana y en la lengua euskara. Sin ninguna petulancia, debo decirles que los catalanes seguimos tirando del carro, para que luego digan que somos raritos y que sólo vamos a la nuestra. Pues bien, tendremos un fondo transferido directamente a las comunidades autónomas con lengua propia distinta a la castellana y que tengan evidentemente un órgano específico para el fomento del cine y el audiovisual" (pàgina 14.291). Quant a les negociacions sobre aquest fons específic, val a recordar que en aquella època, pel costat català, el conseller de Cultura i Mitjans de Comunicació era Joan Manuel Tresserras i Gaju.

[7] La fitxa pressupostària completa d'aquest concepte està integrada pels elements que tot seguit es procedeix a detallar. Secció: 24 Ministerio de Cultura; Organisme: 101 Instituto de la Cinematografía y de las Artes Audiovisuales; Programa: 335 C Cinematografía; Capítol: 4 Transferències corrents; Article: 45 A Comunitats Autònomes; Concepte: 450 Per a l'establiment d'ajuts o crèdits a transferir mitjançant Convenis als Organismes competents de les Comunitats Autònomes, amb llengua pròpia diferent del castellà, per tal de fomentar la producció, distribució i promoció de la indústria cinematogràfica i audiovisual en les llengües cooficials. En acordança amb aquests codis, els Pressupostos Generals de l'Estat crearen una partida específica dins de l'aplicació pressupostària 24.101.335C.450. L'any 2012 —atès

el canvi experimentat en el Ministerio de Cultura, que eixamplà el seu àmbit en esdevenir el Ministerio de Educación, Cultura y Deporte—variaren els codis de secció (18) i d'organisme (103). Aquest darrer encara es manté a hores d'ara, però el codi de secció, per causa de la seva transformació en Ministerio de Cultura y Deporte, torna a ser el 24.

[8] Tota la informació referent als Presupostos Generals de l'Estat és a complet abast del públic, des de l'any 1996 fins a l'actualitat, en el web de la Secretaría de Estado de Presupuestos y Gastos (SEPG), que depèn del Ministerio de Hacienda (<https://www.sepg.pap.hacienda.gob.es/>). Dins de la informació relativa a cada any, en el bloc "Serie roja" cal escollir el grup "Gastos. Presupuesto por programas y memoria de objetivos" i dins seu optar per la secció corresponent al Ministerio de Cultura (24 o 18, segons que ha estat explicat a la nota precedent). Dins d'aquesta secció s'ha de triar "Presupuesto por programas" i tot seguit demanar "Estado de gastos". De la llista que se'ns ofereix seleccionarem "Programa 335C. Cinematografía" i ja disposarem dels pressupostos de l'ICAA d'aquell exercici concret. Les peticions s'han de fer a:

Exercicis anteriors (1996 a 2019)

<https://www.sepg.pap.hacienda.gob.es/sitios/sepg/es-ES/Presupuestos/PGE/PresupuestosEjerciciosAnteriores/Paginas/presupuestosejerciciosanteriores.aspx>

Exercici actual (pressupost prorrogat per a 2020)

<https://www.sepg.pap.hacienda.gob.es/sitios/sepg/es-ES/Presupuestos/PGE/PGE2019Prorroga/Paginas/PGE2019Prorroga.aspx>

[9] Cada any el BOE facilita una resolució de l'ICAA que ens assabenta dels seus comptes anuals alhora que del corresponent informe d'auditoria. Pel que fa als quatre exercicis (2008-2011) en el quals els cabals del "fondillo" arribaren a les diverses comunitats autònomes, foren respectivament publicats en aquest butlletí oficial els dies següents: 24 de setembre de 2009 (comptes de 2008; BOE nº 231; pàgina 80.811); 19 d'agost de 2010 (comptes de 2009; BOE nº 201; pàgina 73.133); 21 de setembre de 2011 (comptes de 2010; BOE nº 227; pàgina 100.168); i 29 de setembre de 2012 (comptes de 2011; BOE nº 235; pàgina 69.382). Dins d'aquest document, en el full de "Subvenciones corrientes" i a la columna de finalitats, amb el títol "Fomento de la cinematografía en lenguas cooficiales" es pot accedir a l'import satisfet a les comunitats autònomes en concepte de "fondillo".

[10] El signant dels convenis per part de l'ICAA fou la persona que en aquell moment n'era el director general. Per l'institut firmaren Fernando Lara Pérez (2008); Ignasi Guardans Cambó (2009 i 2010); i Carlos Cuadros Soto (2011). En relació a les autonomies receptors del fons, els signants foren:

Catalunya: El director de l'ICIC (Institut Català de les Indústries Culturals): Antoni Lladó Gomà-Camps (2008, 2009 i 2010); i Fèlix Riera Prado (2011).

Euskadi: El primer parell d'anys signà el Director de Promoció Cultural del Govern basc: Iñaki Gómez Sarasola (2008); i Mikel Toral López (2009). L'any 2010 firmà la consellera de Cultura, María Blanca Urgell Lázaro i, en el 2011, la signatura correspongué al Viceconseller de Cultura, Joventut i Esports, Antonio Rivera Blanco,

Galícia: La signatura pertocà sempre a la persona titular de la conselleria de Cultura: Ánxela Bugallo Rodríguez (2008); i Roberto Varela Fariña (2009, 2010 i 2011),

Illes Balears: La firma correspongué sempre a la persona titular de la conselleria de Cultura: Bàrbara Galmés Chicón (2008 i 2009); i Bartomeu Llinàs Ferrà (2010 i 2011).

Navarra: L'any 2008 no fou signat conveni i en el posterior tercet d'exercicis (2009, 2010 i 2011) el firmant fou Juan Ramón Corpas Mauleón, conseller de Cultura i Turisme.

País Valencià: En el primer parell d'exercicis (2008 i 2009) la signatura correspongué a José Luis Radoselovics Arance, director gerent de l'IVAC (Institut Valencià de Cinematografia Ricardo Muñoz Suay). En el bienni següent (2010 i 2011) firmà Nuria Cidoncha Castellote, directora de Foment i Promoció de l'IVAC.

[11] D'acord amb aquesta disposició: "Aquesta Llei entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat» llevat del que disposa l'article 36, que entrarà en vigor l'1 de gener de 2009".

[12] A mitjan 2011 el president José Luis Rodríguez Zapatero ja havia anunciat que deixava l'elaboració dels pressupostos de 2012 en mans del guanyador de les eleccions. Gràcies a la seva majoria absoluta, el Partido Popular imposà a cops de corró els pressupostos des de 2012 fins a 2016. Amb el suport de Ciudadanos, PNV, Foro Asturias, UPN, Coalición Canaria i Nueva Canarias foren aprovats els pressupostos de 2017 i de 2018. El pressupostos de 2019 foren retornats pel Congrés i, com a conseqüència del refús, es procedí a la pròrroga dels pressupostos de l'exercici precedent. Pel que fa a l'any en curs, a meitat del passat mes d'abril la ministra d'Hisenda, María Jesús Montero Cuadrado, anuncià que, puix que l'impacte de la crisi causada pel coronavirus havia trastocat totalment el quadre macroeconòmic que donava fonament a l'avantprojecte de Pressupostos Generals de l'Estat, el Govern renunciava a presentar el corresponent projecte de llei per a enguany. Així doncs han estat tornats a prorrogar els últims comptes públics aprovats per les Corts Generals fa un parell d'exercicis, quan Cristóbal Ricardo Montoro Romero, del Partido Popular, era ministre d'Hisenda i Funció Pública. La trajectòria pressupostària resseguida en aquesta nota mostra ben a la clara que tots els Pressupostos Generals de l'Estat que han anihilat el Fons Cinematogràfic Autònom són —ara per creació directa, adés per pròrroga— obra originària de governs del PP.

[13] En el *Diario de Sesiones del Congreso de Diputados. Pleno y Diputación Permanente* del dia 20 de desembre de 2007 (nº 310, pàgines 15.463 i 15.464) consta que, en el transcurs de la sessió que aprovà definitivament la *Llei 55/2007*, la diputada madrilenya digué, amb mexicana evocació, que "Creemos que es una buena ley y no tenemos nada que objetar contra los cuarenta artículos y las disposiciones adicionales tal y como han quedado. Excepto un artículo; luego realmente estamos de acuerdo con 39, no con los cuarenta. (.....). Hay un aspecto que no puedo dejar de señalar como negativo y que, sin embargo, diversos portavoces han señalado como positivo. El artículo 36, que incluye este fondo para el cine que va a hacerse en las comunidades autónomas con lengua propia. Aunque este no es el momento de cargar las tintas, ya estamos al final de la tramitación, sí me van a permitir que diga que a este artículo yo le he llamado muchas veces —dicho con todas las comillas que quieran y con mis excusas— la mordida, porque ha sido la mordida para retirar unas enmiendas a la totalidad; no ha sido un reconocimiento competencial, ha sido pura y simplemente —insisto, con todas las comillas que una vez más quiero acentuar— una mordida". El text íntegre de la seva intervenció es pot consultar a l'adreça http://www.congreso.es/public_oficiales/L8/CONG/DS/PL/PL_310.PDF.

[14] Segons que disposa l'article 36.2 de la *Llei 47/2003, de 26 de novembre, general pressupostària*, "Els ministeris i els altres òrgans de l'Estat amb dotacions diferenciades en els pressupostos generals de l'Estat han de remetre al Ministeri d'Hisenda les corresponents propostes de pressupost, ajustades als límits que les directrius hagin establert. De la mateixa manera, els diferents ministeris han de remetre al d'Hisenda les propostes de pressupostos d'ingressos i despeses de cada un dels organismes autònoms i altres entitats que hi estan adscrits". El text d'aquesta llei és a disposició del públic a https://www.boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2003-21614, que també s'ofereix en la seva versió catalana a l'adreça https://www.boe.es/boe_catalan/dias/2003/12/01/pdfs/A04672-04717.pdf. Quant al text consolidat d'aquesta llei es troba a <https://www.boe.es/buscar/pdf/2003/BOE-A-2003-21614-consolidado.pdf>.

[15] El congressista cornellanenc exposà que "atendiendo también al hecho de que han bajado las aportaciones, esta pregunta me interesa mucho porque cuando se hizo la Ley del Cine creo que también con el voto del Partido Popular —humildemente este grupo parlamentario lo propuso y el Partido Socialista tuvo el acierto de recogerlo— se pactó que en los Presupuestos Generales del Estado se incorporara un fondo para la producción de la cinematografía realizada con las lenguas oficiales distintas a la española. Creo que popularmente el ministro le llamó el fondillo y en el sector se le conoce así. Le pregunto, porque no he sabido verlo en los presupuestos, si la reducción de las aportaciones presupuestarias a la industria cinematográfica afecta a la existencia del popularmente llamado en el sector el fondillo. Sería un cambio de orientación porque creo que incluso fue votado en aquella época por el Grupo Popular. La no existencia significaría un cambio de orientación". Els seus mots reberen aquesta resposta de l'alt càrrec del Partido Popular: "Efectivamente, se ha visto afectado por la reducción; se mantiene en un importe de un millón de euros. El criterio que hemos mantenido aquí es la sostenibilidad del modelo, que hace que tengamos presente que las lenguas cooficiales también tienen abierta la vía global del fondo previsto de 49 millones de euros, como ha pasado antes. La especificidad era permisible en un entorno de crecimiento presupuestario y económico como el que permití asumir en un determinado momento una cantidad importante de complementariedad. En estos momentos y en esta coyuntura creemos que la solución es mantener la partida, minorarla en la parte que podemos asumir en estos momentos, teniendo en cuenta que las producciones en lenguas cooficiales tienen abiertas la vía global del fondo tal y como en estos momentos está planteado". Les respectives intervencions es poden consultar en el *Diario de sesiones del Congreso de los Diputados. Comisiones*, nº 78 (19 d'abril de 2012, pàgines 8 i 15). A http://www.congreso.es/public_oficiales/L10/CONG/DS/CO/CO_078.PDF es recull aquesta sessió del Congrés dels Diputats.

[16] Segons que figura en el text de l'exposició de motius de la *Llei 55/2007*, "amb l'objectiu de millorar el teixit industrial de les empreses que operen en el sector, de manera que es possibiliti el seu enfortiment i es faciliti el desenvolupament de la seva activitat en un mercat obert i competitiu, s'estableixen a la Llei noves mesures de foment i de protecció i es reforcen les existents. Aquestes mesures tenen com

a finalitat la consolidació i l'enfortiment de l'estructura empresarial, el finançament i l'amortització dels costos de les inversions necessàries per a la consolidació d'un nivell continuat de producció d'obres de continguts diversos i amb una qualitat suficient per garantir la seva rendibilitat i les seves possibilitats d'accés al públic". Més endavant i ja dins del text específic de la llei, l'article 19.3 estipula la dotació anual d'un Fons de Protecció a la Cinematografia que permetrà de fer realitat les mesures de foment i els incentius a la cinematografia i a l'audiovisual. El Capítol III de la Llei (articles 19 a 37) en consigna les diverses modalitats (creació i desenvolupament, producció, distribució, exhibició, conservació, promoció i d'altres incentius). És precisament en aquest darrer grup on es troba el "fondillo" (que es nodreix d'una dotació específica i no pas del fons general) dins de l'article 36. Quan se l'extreu del conjunt, la resta d'ajuts obeeix a raons empresarials i de qualitat dels projectes, però no pas a criteris lingüístics. Val a recordar que per aquesta raó, en els seus anys de funcionament i dins del pressupost de l'ICAA, el Fons Cinematogràfic Autònom i el Fons de Protecció a la Cinematografia foren ubicats dins de partides pressupostàries separades (conceptes 450 i 470, respectivament).

[17] Les pàgines del BOE del dia 30 de juny de 2012 acolliren la *Llei 2/2012, de 29 de juny, de pressupostos generals de l'Estat per a l'any 2012* (<https://www.boe.es/boe/dias/2012/06/30/pdfs/BOE-A-2012-8745.pdf>). El text en català de la llei és a https://www.boe.es/boe_catalan/dias/2012/06/30/pdfs/BOE-A-2012-8745-C.pdf. Els canvis introduïts per aquest document en la llei del cinema, en unió d'altres modificacions experimentades des del 2007, es recullen en el text consolidat de la Llei 55/2007 (<https://www.boe.es/buscar/pdf/2007/BOE-A-2007-22439-consolidado.pdf>). El darrer retoc a aquest text és del dia 15 de maig de 2015.

[18] En el seu article *Zero de 400 milions*, publicat a la plataforma digital *Areavisual* (procedent de la desapareguda revista *Àrea Visual*). El treball és a l'abast a <https://areavisual.cat/2020/07/06/zero-de-400-milions/>.

[19] Es detallen tot seguit les esmenes a favor del "fondillo" presentades al Congrés i al Senat el mes d'abril de 2012. S'indica el número d'esmena, seguit del nom del grup parlamentari (G. P.) que la presentà. Cambra Baixa: 1.161, G. P. Socialista; 2.189 i 2.231, G. P. La Izquierda Plural; 2.700, G. P. Mixto; i 3.004, G. P. Catalán. Cambra Alta: 494, G. P. Vasco; 836, G. P. Entesa pel Progrés; i 2.240, G. P. Convergència i Unió.

[20] En paraules de la congressista Montserrat Surroca i Comas, de CiU (Convergència i Unió), recollides en el *Diario de Sesiones del Congreso de Diputados. Pleno y Diputación Permanente*, nº 284 (28 de maig de 2015, pàgina 14), que es pot localitzar a l'adreça http://www.congreso.es/public_oficiales/L10/CONG/DS/PL/DSCD-10-PL-284.PDF, "Nuestro grupo parlamentario lamenta profundamente la desaparición de ese fondo, que estaba previsto en los Presupuestos Generales del Estado, y que no es otra cosa más que un reflejo de lo que contempla la Ley del Cine, era dar cumplimiento a la ley. Por lo tanto, el Gobierno está incumpliendo la ley con la desaparición del fondillo". L'advocada caldenca fou una de les veus més insistents a favor de la recuperació del Fons Cinematogràfic Autònom durant els tres anys que exercí com a portaveu del seu grup parlamentari a la Comissió de Cultura del Congrés dels Diputats.

[21] Així ho recull el *Diario de Sesiones del Congreso de Diputados. Comisiones*, nº 780 (25 de març de 2015, pàgines 4 i 5), que pot obtenir-se a http://www.congreso.es/public_oficiales/L10/CONG/DS/CO/DSCD-10-CO-780.PDF. En el transcurs de la seva intervenció advertí que "no se está cumpliendo uno de los principios fundamentales en los que está basada la Ley 55/2007 del Cine, en lo referente a la promoción y a la diversidad cultural lingüística del Estado y al apoyo de las versiones originales de esas obras. Dicho esto, mi grupo pide que ese apartado que está en la Ley del Cine se dote de presupuesto, tal y como está recogido en la Ley, porque lo que no se puede es no dotar en el presupuesto un apartado sin cambiar la ley que dice que hay que dotarlo presupuestariamente. Señores del Partido Popular, sean sinceros y traigan aquí una proposición en la cual eliminan ese apartado de la Ley del Cine, y así no se tendrá que dotar por ley. Lo que se está haciendo actualmente es un fraude de ley porque no se está cumpliendo lo que la ley dice que hay que hacer".

[22] Val a consignar, per ordre alfabètic del primer cognom, les intervencions de Joseba Andoni Agirretxea Urresti (Euzko Alderdi Jeltzalea-Partido Nacionalista Vasco; 25 de març de 2015); Pedro María Azpiazu Uriarte (Euzko Alderdi Jeltzalea-Partido Nacionalista Vasco; 12 de novembre de 2014); Joan Bagué Roura (Convergència i Unió; 26 de juny de 2015 i 27 de juliol de 2015); Laura Borràs Castanyer (Junts per Catalunya; 26 de febrer de 2020); Carles Campuzano i Canadés (Partit Demòcrata PDeCAT; 28 de gener de 2019); Josep Antoni Duran i Lleida (Convergència i Unió; 5 de març de 2015); Aitor Esteban Bravo (Euzko Alderdi Jeltzalea-Partido Nacionalista Vasco; 29 de maig de 2014); Miguel Ángel Heredia Díaz (Partido Socialista Obrero Español; 24 de març de 2015); Antoni Picó i Azanza (Convergència i Unió; 9 de setembre de 2015); Montserrat Surroca i Comas (Convergència i Unió; 8 d'octubre de 2012; 11 i 12 de març de 2014; 19 de març de 2014; 10 de setembre de 2014; i 28 de maig de 2015); Joan Tardà i Coma (Esquerra Republicana de Catalunya; 19 d'abril de 2012); i Chesús Yuste Cabello (Chunta Aragonesista; 19 de març de 2014).

[23] En ambdues intervencions la presidenta de l'Acadèmia del Cinema Català interpel·là el ministre de Cultura i Esport del moment. En el discurs pronunciat la nit del 27 de gener de 2019, durant l'onzena gala dels premis, s'adreçà a José Guirao Cabrera. El discurs íntegre el facilita la CCMA en el seu web amb el títol *Isona Passola reivindica més diners per a la cultura*. El vídeo és a l'abast a <https://www.ccma.cat/tv3/alcanta/premis-gaudi/isona-passola-reivindica-mes-diners-per-a-la-cultura/video/5816663/>. A la cerimònia del dotzè lliurament de premis el destinatari de la seva reivindicació del "fondillo" fou José Manuel Rodríguez Uribe. El vídeo anomenat *El*

discurs d'Isona Passola a la gala dels Gaudí 2020 és accessible a <https://www.ccma.cat/tv3/alacarta/premis-gaudi/el-discurs-disona-passola-un-pais-sense-audiovisual-no-es-pais/video/6012281/>.

[24] Es tracta dels articles *Zero de 400 milions* (veure'n referència a la nota 18) i *Zero de 400 milions (i 2)*. Més dades sobre l'incompliment de la llei del cinema (també aparegut a la plataforma digital *Areavisual* i que pot ser llegit a l'adreça <https://areavisual.cat/2020/07/12/zero-de-400-milions-i-2-mes-dades-sobre-lincompliment-de-la-lei-del-cinema/>).

[25] En el seu article *Zero de 400 milions* (veure'n referència a la nota 18) Daniel Condeminas observava que: "Certament no deixa de ser un cas insòlit que un sector industrial es vegi afectat per la no aplicació d'una normativa, que l'afavoriria i molt, i que no mogui cel i terra per a l'acompliment d'aquella norma. Doncs aquí és així".

[26] A http://www.congreso.es/public_oficiales/L14/CONG/BOCG/D/BOCG-14-D-44.PD es pot descarregar el *Boletín Oficial de las Cortes Generales. Congreso de los Diputados*, sèrie D: General, nº 44, del dia 3 de març de 2020, que conté el text d'aquesta pregunta a la pàgina 23.

[27] En el *Boletín Oficial de las Cortes Generales. Congreso de los Diputados*, sèrie D: General, nº 63 (8 d'abril de 2020, pàgina 166), a http://www.congreso.es/public_oficiales/L14/CONG/BOCG/D/BOCG-14-D-63.PDF, es pot accedir a la resposta a la pregunta 184/004228 formulada pel congressista Iñarritu. Des d'aquesta adreça es pot descarregar el text de la contestació a http://www.congreso.es/entradap/14p/e1/e_0017204_n_000.pdf.

[28] La pregunta aparegué en el *Boletín Oficial de las Cortes Generales. Congreso de los Diputados*, sèrie D: General, nº 90 (26 de maig de 2020, pàgina 12), a http://www.congreso.es/public_oficiales/L14/CONG/BOCG/D/BOCG-14-D-90.PDF. El text complet es pot descarregar a http://www.congreso.es/entradap/14p/e2/e_0028207_n_000.pdf.

[29] La resposta de 17 de juny de 2020 a la pregunta 184/012597 presentada per escrit l'anterior 11 de maig i que s'interessava per la voluntat del Govern quant a dotar el fons de llengües cooficials en els Pressupostos Generals de l'Estat per a l'any 2021 fou succincta. Es publicà a http://www.congreso.es/entradap/14p/e2/e_0028207_n_000.pdf en el *Boletín Oficial de las Cortes Generales. Congreso de los Diputados*, sèrie D: General, nº 113 (29 de juny de 2020, pàgina 117). El seu text complet és: "En relación con la pregunta de referencia, se informa que el Gobierno tiene intención de volver a dotar el Fondo de Lenguas Cooficiales". L'adreça http://www.congreso.es/entradap/14p/e3/e_0039673_n_000.pdf ens facilita la descàrrega d'aquesta contestació.

[30] Aquesta modalitat de càlcul s'exposa en la proposició no de llei relativa al repartiment del fons d'ajuts de l'ICAA que el grup parlamentari basc presentà pel maig de 2014. L'escrit adreçat a la Mesa del Congrés dels Diputats es reproduí en el *Boletín Oficial de las Cortes Generales. Congreso de los Diputados*, sèrie D, nº 474 (9 de juny de 2014, pàgina 23) i és a l'abast a http://www.congreso.es/public_oficiales/L10/CONG/BOCG/D/BOCG-10-D-474.PDF.

[31] A http://www.congreso.es/public_oficiales/L10/CONG/BOCG/D/BOCG-10-D-650.PDF s'accedeix al fitxer que conté el *Boletín Oficial de las Cortes Generales. Congreso de los Diputados*, sèrie D, nº 650 (21 d'abril de 2015, pàgina 37). En el seu interior es reproduïx l'esmena, que conclou amb aquesta proposta "El Congreso de los Diputados insta al Gobierno a la recuperación de la asignación presupuestaria dentro del Presupuesto del ICAA a partir del año 2015 para la partida denominada «Fondo de Cinematografía autonómico», considerando que su dotación, debería, al menos, seguir guardando la misma proporción respecto al «Fondo de Cinematografía nacional», tal y como se ejecutó en los años 2009, 2010 y 2011".

